

UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/859

z dne 20. aprila 2026

o spremembi Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) glede 2,4-dinitrotoluena v izdelkih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES ⁽¹⁾ ter zlasti člena 68(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) 2,4-dinitrotoluen (v nadaljnjem besedilu: 2,4-DNT), št. CAS 121-14-2, št. ES 204-450-0, je v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ razvrščen kot rakotvorna snov kategorije 1B. Poleg tega je bil 2,4-DNT opredeljen kot snov, ki vzbuja veliko skrb in izpolnjuje pogoje iz člena 57, točka (a), Uredbe (ES) št. 1907/2006, ter dodan v Prilogo XIV k navedeni uredbi. Za to snov ni mogoče določiti izpeljane ravni brez učinka (v nadaljnjem besedilu: DNEL), zato gre za rakotvorno snov brez praga. Vnos 28 Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 omejuje dajanje v promet in uporabo 2,4-DNT za prodajo širši javnosti kot snovi, kot sestavine druge snovi ali v zmesi, kadar je koncentracija 2,4-DNT enaka ali večja od 0,1 mas. %.
- (2) 2,4-DNT je bil vključen v Prilogo XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 z datumom poteka 21. avgusta 2015, določenim v skladu s členom 58(1), točka (c)(i), navedene uredbe. Za uporabo 2,4-DNT kot snovi kot take ali v zmesi ali za vključitev snovi v izdelke ni bila prejeta nobena vloga za avtorizacijo, kar pomeni, da se snov ne uporablja v Uniji, vključno pri proizvodnji izdelkov.
- (3) Zahteve za avtorizacijo iz Uredbe (ES) št. 1907/2006 se ne uporabljajo za uvožene izdelke. Zato je izdelke, ki vsebujejo 2,4-DNT in se proizvajajo zunaj Unije ter nato uvozijo, mogoče najti na trgu Unije. Taki izdelki so potencialni vir izpostavljenosti 2,4-DNT.
- (4) Po datumu poteka iz člena 58(1), točka (c)(i), za snov iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 člen 69(2) navedene uredbe določa, da Evropska agencija za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: Agencija) preuči, ali uporaba navedene snovi v izdelkih pomeni tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki ni ustrezno nadzorovano, in če Agencija meni, da je temu tako, pripravi dokumentacijo za predlog omejitve, ki je v skladu z zahtevami iz Priloge XV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija v skladu s Prilogo XV).
- (5) Agencija je po oceni razpoložljivih dokazov v skladu s členom 69(2) Uredbe (ES) št. 1907/2006 menila, da obstajajo uporabe 2,4-DNT, ki zaradi prisotnosti te snovi v izdelkih lahko privedejo do tveganja, ki ni ustrezno nadzorovano. Zato je Agencija pripravila dokumentacijo iz Priloge XV ⁽³⁾, ki je bila objavljena 24. junija 2021.

⁽¹⁾ UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/e5a02292-b5bb-c228-8bf0-48f0c40e2fbc>.

- (6) V dokumentaciji iz Priloge XV, ki je bila spremenjena in dokončana 9. septembra 2022 ⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija), so bile sedanje ali pretekle uporabe 2,4-DNT v različnih izdelkih, vključno z ognjevarnimi izdelki, v avtomobilskih zračnih blazinah, zategovalnikih varnostnih pasov, platenkah, ki se uporabljajo v industriji za odvzem vzorcev, kot pogonsko sredstvo za strelivo za vojaško in civilno osebno orožje ter kot želatinirno-plastificirno sredstvo v eksplozivnih zmeseh. Agencija je prejela dve prijavi snovi v izdelkih v skladu s členom 7(2) Uredbe (ES) št. 1907/2006 za 2,4-DNT: (i) kot plastifikator v platenkah za vzorce, ki se uporabljajo v industriji, katerega prijavitelj ne obstaja več, in (ii) v pogonskih sredstvih za vojaško strelivo.
- (7) V skladu z dokumentacijo je iskanje informacij v podatkovni zbirki o skrb vzbujajočih snoveh v izdelkih, vzpostavljeni na podlagi Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, za 2,4-DNT pokazalo, da v Uniji obstajajo izdelki, ki vsebujejo navedeno snov, in sicer v vozilih, keramičnih izdelkih in elektronskih napravah. Navedene informacije potrjujejo, da obstajajo drugi izdelki, verjetno uvoženi, ki vsebujejo to snov. Uporaba 2,4-DNT v zategovalnikih varnostnih pasov in strelivu je bila potrjena med posvetovanjem o dokumentaciji iz Priloge XV.
- (8) V dokumentaciji je bilo navedeno, da obstaja potrošniška in poklicna uporaba 2,4 DNT v izdelkih, pri katerih sproščanja 2,4-DNT in izpostavljenosti tej snovi ni mogoče izključiti, ukrepe za obvladovanje tveganja pa je težko izvajati. Na primer, ker je mogoče najti sledi 2,4-DNT v ognjevarnih izdelkih, ni mogoče izključiti izpostavljenosti 2,4-DNT v takih izdelkih. Do izpostavljenosti lahko pride tudi pri uporabi streliva za civilno osebno orožje, na primer za lov in športno streljanje, če pogonsko sredstvo za strelivo vsebuje 2,4-DNT. Pri streljanju s strelnim orožjem se ne porabi ves 2,4-DNT v strelivu in lahko pride do izpostavljenosti pri vdihavanju in v stiku s kožo. Izpostavljenost je možna pri dveh drugih uporabah navedene snovi v varnostnih sistemih motornih vozil, in sicer (i) v zategovalnikih varnostnih pasov, pri katerih eksplozivni naboj povzroči, da se s plinskim generatorjem ustvari določena količina plina in s tem tlak, ki nato deluje na mehanizem, da zategne varnostni pas, ter (ii) zračne blazine, pri katerih se pri uporabi sprošča plin na podoben način kot pri zategovalnikih. Skupine, pri katerih obstaja tveganje izpostavljenosti zaradi uporabe 2,4-DNT v varnostnih sistemih motornih vozil, poleg voznika in potnikov vključujejo na primer tehnike za popravilo avtomobilov ali, v primeru nesreče, reševalce. Zaradi takih uporab lahko pride do izpostavljenosti pri vdihavanju in v stiku s kožo. Poleg tega je menila, da se morebitna izpostavljenost 2,4-DNT kot plastifikatorju v plastičnih izdelkih in kot aditivu v katerem koli plastičnem materialu lahko šteje za visoko. Glede na fizikalno-kemijske lastnosti se domneva, da se 2,4-DNT zlahka razprši v plastični matriki in porazdeli med površino in kontaktnim medijem (voda, slina ali koža). Zato izpostavljenosti 2,4-DNT pri uporabi platenk za vzorce ni mogoče izključiti.
- (9) Ker je 2,4-DNT rakotvorna snov brez praga, za katero ni mogoče izpeljati DNEL, je bilo v dokumentaciji ugotovljeno, da 2,4-DNT, vključen v izdelke, predstavlja neustrezno nadzorovano tveganje za zdrave ljudi, in sicer za potrošnike in poklicne uporabnike. Poleg tega je ugotovila, da je v primeru izdelkov, pri katerih so potrošniki in poklicni uporabniki izpostavljeni 2,4-DNT, edini način za obvladovanje tveganja omejitev prisotnosti 2,4-DNT v samih izdelkih. V ta namen se v dokumentaciji predlaga omejitev dajanja v promet in uporabe 2,4-DNT v izdelkih za potrošniške in poklicne uporabe zunaj industrijskih lokacij, saj za te uporabe velja, (i) da ni mogoče izključiti sproščanja in izpostavljenosti 2,4-DNT ter (ii) da je ukrepe za obvladovanje tveganja težko izvajati.
- (10) V dokumentaciji je mejna koncentracija 2,4-DNT določena na 0,1 mas. % ali več, da se prepreči namerno dodajanje 2,4-DNT izdelkom v Uniji in zagotovi, da uvoženi izdelki izpolnjujejo enak standard kot izdelki s poreklom iz Unije.
- (11) V dokumentaciji so bile uporabe na industrijskih lokacijah izključene s področja uporabe predlagane omejitve, ker je Agencija domnevala, da se na teh lokacijah lahko vzpostavijo ustrezni in učinkoviti operativni pogoji in izvajajo ukrepi za obvladovanje tveganja, tveganja pa so dobro nadzorovana. Poleg tega so bili eksplozivi v dokumentaciji izključeni s področja uporabe predlagane omejitve, saj (i) je Agencija domnevala, da te izdelke dobro ureja druga zakonodaja Unije, in (ii) so vzpostavljeni ustrezni ukrepi za ravnanje z eksplozivi, za katere se pričakuje, da bodo omejili izpostavljenost delavcev ali okolja 2,4-DNT. Strelivo, ki ga v skladu z nacionalnim pravom uporabljajo vojska, policija in druge varnostne sile, je bilo prav tako izključeno s področja uporabe predloga, da se prepreči negativen vpliv na obrambne zmogljivosti v državah članicah.
- (12) V dokumentaciji je bilo predlagano, da se s področja uporabe omejitve izvzamejo tudi izdelki, za katere prisotnost rakotvornih snovi ureja zakonodaja Unije, zlasti Uredba (EU) 2025/2509 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ o varnosti igrač in razveljavitvi Direktive 2009/48/ES ter Uredba (EU) 2017/745 Evropskega

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/40011c07-ffcd-8017-fb68-4906d1e297b7>.

⁽⁵⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2025/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2025 o varnosti igrač in razveljavitvi Direktive 2009/48/ES (UL L, 2025/2509, 12.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2509/oj>).

parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ o medicinskih pripomočkih. Predlagala je tudi izvzetje izdelkov, zajetih z Uredbo (ES) št. 1935/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾ o materialih, namenjenih za stik z živili, ker je 2,4-DNT že urejen v polimernih materialih, namenjenih za stik z živili.

- (13) V dokumentaciji je bilo ugotovljeno, da obstajajo alternative za 2,4-DNT za vse uporabe, opredeljene v dokumentaciji, 12-mesečno prehodno obdobje pred začetkom uporabe omejitve pa bi bilo dovolj, da uvozniki prilagodijo svojo dobavno verigo in preidejo na izdelke, ki ne vsebujejo 2,4-DNT. V Uniji ni proizvodnje izdelkov, ki vsebujejo 2,4-DNT, zato so uvozniki edini akterji v Uniji, ki bi morali preiti na alternative ali porabiti zaloge.
- (14) Odbor Agencije za oceno tveganja (v nadaljnjem besedilu: Odbor RAC) je 2. junija 2022 sprejel mnenje, v katerem je potrdil, da obstaja tveganje za zdravje ljudi, ki ni ustrezno nadzorovano za uporabe 2,4-DNT v izdelkih. Odbor RAC je ugotovil, da je omejitev, kot jo predlaga Agencija, v smislu njene učinkovitosti, praktičnosti in možnosti spremljanja najprimernejši ukrep na ravni Unije za obravnavanje ugotovljenih tveganj zaradi izpostavljenosti 2,4-DNT za potrošnike in poklicne uporabnike, ki delajo zunaj industrijskih lokacij.
- (15) Menil je, da opredelitev „eksplozivov“, ki jo predlaga Agencija, ne zadostuje za opredelitev eksplozivov, ki bi jih bilo treba izključiti s področja uporabe omejitve. Odbor RAC je zlasti menil, da bi bilo treba pojasniti, da gre pri eksplozivih za tiste, ki so opredeljeni v Direktivi 2014/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, pri pirotehničnih izdelkih (ki bi morali spadati na področje uporabe omejitve) pa tiste, ki so opredeljeni v členu 3, točke 1 do 4, Direktive 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾.
- (16) Odbor RAC se strinja s področjem uporabe omejitve, kot ga je predlagala Agencija.
- (17) Odbor Agencije za socialno-ekonomsko analizo (v nadaljnjem besedilu: Odbor SEAC) je 9. septembra 2022 sprejel mnenje, v katerem je navedel, da je predlagana omejitev, kakor sta ju spremenila odbora RAC in SEAC, najprimernejši ukrep na ravni Unije za obravnavo ugotovljenih tveganj v zvezi z 2,4-DNT, ob upoštevanju njegovih socialno-ekonomskih koristi in stroškov.
- (18) Odbor SEAC se je strinjal z dokumentacijo, da bi 12-mesečni odlog uporabe omejitve deležnikom zagotovil dovolj časa, da v celoti izvedejo zahteve glede omejitve. Vendar je priporočil 36-mesečno prehodno obdobje za uporabo omejitve uporabe 2,4-DNT v mikro plinskih generatorjih za zategovalnike varnostnih pasov in sprožilcih pokrova motorja ter nadomestnih delih v avtomobilski panogi, da se zagotovi postopna opustitev uporabe snovi v motornih vozilih, pri čemer se upošteva varnost uporabnikov in čim bolj zmanjšajo vsi večji gospodarski učinki.
- (19) Opravljeno je bilo posvetovanje s forumom Agencije za izmenjavo informacij o izvrševanju iz člena 76(1), točka (f), Uredbe (ES) št. 1907/2006 in njeno priporočila so bila upoštevana.
- (20) Agencija je Komisiji 16. decembra 2022 predložila mnenji odborov RAC in SEAC ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) 2017/745 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2017 o medicinskih pripomočkih, spremembi Direktive 2001/83/ES, Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 1223/2009 ter razveljavitvi direktiv Sveta 90/385/EGS in 93/42/EGS (UL L 117, 5.5.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj>).

⁽⁸⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1935/2004 z dne 27. oktobra 2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili, in o razveljavitvi direktiv 80/590/EGS in 89/109/EGS (UL L 338, 13.11.2004, str. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1935/oj>).

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. ebruarja 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z omogočanjem dostopnosti eksplozivov za civilno uporabo na trgu in njihovim nadzorom (prenovitev) (UL L 96, 29.3.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/28/oj>).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2013/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo pirotehničnih izdelkov na trgu (UL L 178, 28.6.2013, str. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj>).

⁽¹¹⁾ <https://echa.europa.eu/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e185d7af0b>.

- (21) Komisija ob upoštevanju dokumentacije ter mnenj odborov RAC in SEAC ugotavlja, da izpostavljenost 2,4-DNT v izdelkih predstavlja nesprejemljivo tveganje za zdravje širše javnosti in poklicnih uporabnikov ter da je treba to tveganje obravnavati na ravni Unije. Zato je primerno uvesti omejitev dajanja v promet in uporabe 2,4-DNT v izdelkih. Komisija upošteva mnenji odborov RAC in SEAC o tem, da morajo biti poklicni uporabniki, ki delujejo zunaj industrijskih lokacij, vključeni v omejitev, da se obravnavajo ugotovljena tveganja, in o tem, da bi bilo treba bolj natančno opredeliti, kateri eksplozivni bi morali biti izključeni s področja uporabe omejitve. Glede na dejstvo, da se 2,4-DNT uporablja tudi za rakete, bojne glave, opremo za signaliziranje v sili in v druge vojaške namene, Komisija meni, da je primerno razširiti izjemo za strelivo za vojaško uporabo, ki jo je predlagala Agencija, na vse izdelke za vojaško uporabo ⁽¹²⁾.
- (22) V izogib nepotrebnim odpoklicem in odpadkom se lahko motorna vozila, ki vsebujejo 2,4-DNT in se dajo na trg v dveh letih po datumu začetka uporabe te omejitve zaradi odložene uporabe omejitve za nekatere vrste uporabe motornih vozil, še naprej dajejo na trg in uporabljajo do konca njihove življenjske dobe.
- (23) V izogib nepotrebnim odpoklicem in za olajšanje izvrševanja se omejitve ne bi smela uporabljati za izdelke, ki so bili dani na trg v Uniji pred datumom začetka uporabe omejitve, kot so rabljeni izdelki.
- (24) Deležnikom in državam članicam bi bilo treba dati na voljo dovolj časa za uskladitev z omejitvijo. Komisija zato meni, da bi bilo treba uporabo omejitve odložiti za 12 mesecev, kot je priporočeno v dokumentaciji, razen določb v zvezi z mikro plinskimi generatorji za zategovalnike varnostnih pasov, sprožilci pokrova motorja in nadomestnimi deli v motornih vozilih, ki bi se morale začeti uporabljati po 36 mesecih v skladu z mnenjem Odbora SEAC.
- (25) Zato bi bilo treba Uredbo (EC) št. 1907/2006 ustrezno spremeniti.
- (26) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 133 Uredbe (ES) št. 1907/2006 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. aprila 2026

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹²⁾ Evropska komisija. Bela knjiga o prihodnosti evropske obrambe – Pripravljenost 2030. https://commission.europa.eu/document/download/e6d5db69-e0ab-4bec-9dc0-3867b4373019_en?filename=White%20paper%20for%20European%20defence%20-%20Readiness%202030.pdf.

PRILOGA

V Prilogi XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 se doda naslednji vnos:

<p>„83. 2,4-dinitrotoluen št. CAS 121-14-2 št. ES 204-450-0</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Po 10. maju 2027 se ne daje v promet ali uporablja kot snov v izdelkih za poklicne uporabnike ali splošno javnost v koncentraciji, ki je enaka ali večja 0,1 mas. %. 2. Za namene tega vnosa „poklicni uporabnik“ pomeni vsakega delavca ali samozaposlenega delavca, ki dela zunaj industrijskih lokacij. 3. Odstavek 1 se ne uporablja za: <ol style="list-style-type: none"> (a) eksplozive, kot so opredeljeni v členu 2, točka 1, Direktive 2014/28/ES; (b) izdelke za vojaško uporabo; (c) strelivo, ki ga v skladu z nacionalnim pravom uporabljajo policija ali druge varnostne sile; (d) igrače, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2025/2509 Evropskega parlamenta in Sveta (*); (e) pripomočke, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2017/745; (f) izdelke, namenjene za stik z živili, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1935/2004. 4. Odstavek 3(a) ne zajema: <ol style="list-style-type: none"> (a) pirotehničnih izdelkov, kot so opredeljeni v členu 3, točka 1, Direktive 2013/29/EU; (b) streliva. 5. Odstavek 1 se od 11. maja 2029 uporablja za dajanje v promet in uporabo 2,4-dinitrotoluena v naslednjih primerih, kadar so dane na trg za uporabo ali se uporabljajo v motornih vozilih, kot so opredeljena v členu 3, točka 16, Uredbe (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta (**): <ol style="list-style-type: none"> (a) v mikro plinskih generatorjih za zategovalnike varnostnih pasov in sprožilcih pokrova motorja; (b) v nadomestnih delih. 6. Odstavek 1 se ne uporablja za motorna vozila iz odstavka 5, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: <ol style="list-style-type: none"> (a) na trg so bila dana med 11. majem 2027 in 11. majem 2029; (b) vsebujejo 2,4-dinitrotoluen samo v pripravah iz odstavka 5, točka (a) ali točka (b). 7. Odstavek 1 se ne uporablja za 2,4-dinitrotoluen v izdelkih, danih na trg v Uniji pred 11. majem 2027.
---	--

(*) Uredba (EU) 2025/2509 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2025 o varnosti igrač in razveljavitvi Direktive 2009/48/ES (UL L, 2025/2509, 12.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2509/oj>).

(**) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/858/oj>).“